

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü**

**MÜZİK VE GÖSTERİ SANATLARI
TÜRK SANAT MÜZİĞİ EĞİTİMİ SEVİYE-1
KURS PROGRAMI**

Ankara, 2017

İÇİNDEKİLER

PROGRAMIN ADI	1
PROGRAMIN DAYANAĞI	1
PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI.....	1
EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ.....	1
PROGRAMIN AMAÇLARI.....	2
PROGRAMIN UYGULANMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR.....	2
PROGRAMIN KREDİSİ	3
PROGRAMIN SÜRESİ VE İÇERİĞİ.....	3
İÇERİK	4
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR	7
PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ.....	7
BELGELENDİRME	8

PROGRAMIN ADI

Türk Sanat Müziği Eğitimi SEVİYE-1

PROGRAMIN DAYANAĞI

1. Millî Eğitim Temel Kanunu,
2. Talim ve Terbiye Kurulu'nun 20.04.2016 tarih ve 19 Sayılı kararı ile kabul edilen, Yaygın Eğitim Kurumları Çerçeve Kurs Programı,
3. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 29.06.2016 tarihli ve 44, 46, 48 Sayılı Kararları.

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI

1. Okuryazar olmak,
2. 13 yaşını tamamlamış olmak,
3. Müzik eğitimi almaya bedensel ve zihinsel bir engel taşımamak,
4. Kursu düzenleyecek kurumun oluşturacak olduğu komisyon tarafından yapılacak değerlendirme ile müzikal beceri seviyesini belirlemek,
5. Adli sicil kaydının olmadığını belgelemek.

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

Programın uygulanmasında sırasıyla:

1. Devlet Konservatuvarı Türk Müziği Bölümü ile Türk Müziği Devlet Konservatuvarı mezunlarından öğretmenlik formasyonuna sahip olanlar,
2. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına göre atanan Müzik öğretmenleri,
3. Devlet Konservatuvarı Türk Müziği Bölümü ile Türk Müziği Devlet Konservatuvarı mezunu olanlar,
4. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına göre Müzik öğretmeni olarak atanabilecek niteliğe sahip olanlar,
5. Belediye Konservatuvarından mezun, usta öğretici belgesi bulunan ve bu kurumda en az beş yıl eğitimlik yapmış olanlar,
6. Türk Sanat Müziği Bölümü eğitim programlarında usta öğretici olarak görevlendirileceklerden Türk Sanat Müziği Seviye-4 eğitim programını tamamladığını belgeleyenler, görevlendirilir.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Türk Sanat Müziği Eğitimi Seviye-1 kursunu tamamlayan bireyin;

- 1- Türk Sanat Müziği eğitimi ile yerel, ulusal ve evrensel değer taşıyan kültür ve sanat eserlerinin tanıtılmasını sağlamak, halkımızın müzik kültürünün gelişmesine katkıda bulunmak, Türk Sanat Müziği'nin asli karakterinin korunması, yaygınlaştırılması ve gelecek kuşaklara doğru biçimde aktarılmasını sağlamak,
- 2- Öğrencilerin meslek edinmelerini sağlamak,
- 3- Mesleğin ait olduğu alandaki temel bilgi ve becerileri kazanmasını sağlamak,
- 4- Müziği amatörce sürdürmek isteyenlere de gerekli bilgi ve beceriyi kazanmasını sağlamak,
- 5- Türk Sanat Müziği'ni teorik olarak algılama ve uygulama bilinci kazandırmak,
- 6- Enstrümanın çalım ve eşlik tekniklerini uygulama becerisi kazandırmak,
- 7- Türk Sanat Müziği'nin tarihsel açıdan evrelerini kavrayabilme bilincini kazandırmak,
- 8- Alanlarında bireysel ve toplu olarak performans gösterebilme becerisi kazandırmak.

PROGRAMIN UYGULANMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

Türk Sanat Müziği Eğitimi Seviye-1 kursu aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde uygulanmalıdır;

1. Kurs Programı, Millî Eğitim Bakanlığı'nda görevli uzman, alan öğretmenleri ve Bursa Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Turizm Daire Başkanlığı Orkestra Şube Müdürlüğü alan uzmanları ile iş birliği içinde hazırlanmıştır.
2. Konular basitten karmaşığa, kolaydan zora göre yer alacak şekilde düzenlenmiştir.
3. Program teorik, uygulamalı ve çok alıştırımlı olarak uygulanmalıdır.
4. Programın uygulanmasında buluş, sunuş ve araştırma yoluyla öğretim yaklaşımlarından uygun olanları ve grupla / bireysel öğretim yöntem ve teknikleri uygulanmalıdır.
5. Temel müzik bilgileri, Türk Sanat Müziği Temel Bilgileri, Temel 4'lü-5'liler ile Diğer 4'lü ve 5'lilerin yazdırılması ve seslendirilmesi, 2 zamanlıdan 6 zamanlıya kadar (6 zamanlı dahil) usullerin örnek eserleriyle beraber seslendirilmeleri yapılır.
6. Programın uygulamalı sürecinde ders içi uygulamalar yaptırılır.
7. Program yaygın eğitim kurumlarında veya kurumlarca uygun görülen diğer yerlerde uygulanır.
8. Türk Sanat Müziği Eğitimi Seviye-1 kurs programının amaçları ve içeriği yoluyla kursa katılan bireylere aşağıda tabloda verilen değerlerin kazandırılması ve bu yolla bireylerin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

DEĞERLER
Kurallara Uyma
Sabır
Sorumluluk
Saygı
Duyarlık
Çalışkanlık

9. Programın uygulanmasında hayat boyu rehberlik hizmeti sunan eğiticiler, kursiyerlerin kişisel ve mesleki nedenlerle yeterliklerinin değişmesi ve gelişmesine katkıda bulunacak bir rehber niteliğinde olmalıdır.
10. Program süresince kursiyerlere program içeriğinin öğretilmesi için ihtiyaç duyduğu araç, gereç ve malzemeler temin edilmeli, donanımlar sağlanmalı ve gerektiğinde bilgisayar destekli öğretim faaliyetlerinden (slaytlar, akıllı tahtalar) faydalanılmalıdır.
11. Program süresince bireylerin merak uyandırma ve planlama, araştırma ve keşfetme, çözümlenme ve derinleştirme, paylaşma ve yaşantıya uygulama etkinliklerini gerçekleştirmeleri sağlanarak bireyin öğrenmeye etkin katılımı desteklenmelidir.
12. Kurs dışında bireylerin öğrendiklerini pekiştirmek için kendi kendine öğrenme faaliyetleri yapması teşvik edilmelidir.
13. Program sonunda bireyin değerlendirilmesi teorik ve uygulamalı sınavla yapılmalıdır.

PROGRAMIN KREDİSİ

Genel kurs programlarında kredilendirme yapılmamaktadır.

PROGRAMIN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Kurs programının süresi; günde en fazla 8 (sekiz) ders saati olacak şekilde toplamda 252 (ikiyüz elli iki) saat uygulanır. Sürelerin konulara göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TÜRK SANAT MÜZİĞİ EĞİTİMİ SEVİYE-1 KURS PROGRAMI

Konular	Süre (Ders Saati)
Temel Müzik Bilgisi	18

Türk Sanat Müziği Sistemine Giriş	72
Türk Sanat Müziğinde Kullanılan Usuller	6
Türk Sanat Müziğinde 2 – 6 Zamanlı Usuller	72
Enstruman	84
TOPLAM	252

İÇERİK

1-TEMEL MÜZİK BİLGİSİ

1.1.Mûsıkî'nin tanımı, ses, ses yapısı ve sesin niteliklerinin açıklanması

1.2.Nota, es süre ve değerlerinin anlatılması

1.3.Nota isimleri ve seslendirilmesi

1.4. Temel nota ve solfej çalışmaları

1.5. Temel Müzik işaretleri

1.5.1. Anahtarlar

1.5.2. Çoğaltma noktası

1.5.3.Oktav çizgisi

1.5.4. Donanım

1.5.5.Ölçü ve Ölçü çizgisi

1.5.6. Müzik yazısında kısaltmalar

1.5.6.1.Röpriz

1.5.6.2. Bitirme Çizgisi

1.5.6.3. Dolap

1.5.6.4. Senyo

1.5.6.5. Koda (Coda)

1.5.6.6. DaCapo (D.C.)

1.5.6.7. Ölçü tekrarı

- 1.5.7.Üçleme-Triole
- 1.5.8.Anakruz (Eksik ölçü)
- 1.5.9.Bağ-ses akımı
- 1.5.10. Nüans terimleri
- 1.5.11. Senkop
- 1.5.12. Puandorg
- 1.5.13. Çarpma
- 1.5.14. Tril-Tremal

2-TÜRK SANAT MÜZİĞİ SİSTEMİNE GİRİŞ

- 2.1. Türk Musıkî'sinde kullanılan değiştirme işaretleri
- 2.2. Eřit olmayan 24 perde isimleri
- 2.3. Aralık hesaplamaları (göçürme)
- 2.4. Üçlü çeřniler
- 2.5. Temel 4'lü ve 5'lilere giriş
  - 2.5.1. Çargâh 4'lü ve 5'lisi tanımı ve örnek alıştırmaları
  - 2.5.2. Buselik 4'lü ve 5'lisi tanımı ve örnek alıştırmaları
  - 2.5.3. Kürdi 4'lü ve 5'lisi tanımı ve örnek alıştırmaları
  - 2.5.4. Rast 4'lü ve 5'lisi tanımı ve örnek alıştırmaları
  - 2.5.5. Uřřak 4'lüsü ve Hüseyini 5'lisi tanımı ve örnek alıştırmaları
  - 2.5.6. Hicaz 4'lü ve 5'lisi tanımı ve örnek alıştırmaları
- 2.6. Diğer 4'lü ve 5'lilere giriş
  - 2.6.1. Saba eksik 4'lüsü tanımı ve örnek alıştırmaları
  - 2.6.2. Segâh 4'lü ve 5'lisi tanımı ve örnek alıştırmaları
  - 2.6.3. Müstear 4'lü ve 5'lisi tanımı ve örnek alıştırmaları

2.6.4. Hüzam 4'lü ve 5'lisi tanımı ve örnek alıştırmaları

2.6.5. Nikriz 4'lü ve 5'lisi tanımı ve örnek alıştırmaları

2.6.6. Pençgâh 4'lü ve 5'lisi tanımı ve örnek alıştırmaları

2.6.7. Ferahnak 4'lü ve 5'lisi tanımı ve örnek alıştırmaları

2.6.8. Nişabur 4'lü ve 5'lisi tanımı ve örnek alıştırmaları

3-TÜRK SANAT MÜZİĞİNDE KULLANILAN USÜLLER

3.1. Usûlün tanımı

3.2. Usûllerin tablo üzerinde gösterilmesi ve vurulması

3.3. Usûl terimleri

4 – 2 ZAMANLI'DAN 6 ZAMANLIYA KADAR (6 ZAMANLI DAHİL) USULLER

4.1. 2- Zamanlı Nim Sofyan usûlünün tanımı ve örnek eserin seslendirilmesi

4.2. 2- Zamanlı Üçlemeli Nim Sofyan usûlünün tanımı ve örnek eserin seslendirilmesi

4.3. 3- Zamanlı Semai usûlünün tanımı ve örnek eserin seslendirilmesi

4.4. 4- Zamanlı Sofyan usûlünün tanımı ve örnek eserin seslendirilmesi

4.5. 5- Zamanlı Türk Aksağı usûlünün tanımı ve örnek eserin seslendirilmesi

4.6. 6- Zamanlı Yürük Semai usûlünün tanımı ve örnek eserin seslendirilmesi

4.7. 6- Zamanlı Sengin Semai usûlünün tanımı ve örnek eserin seslendirilmesi

5 – ENSTRÜMAN (MIZRAPLI, YAYLI, NEFESLİ, VURMALI) GİRİŞ

5.1. Enstrüman tanıtımı yapılır, oturuş ve tutuş şekilleri gösterilir, uygulanır.

5.2. Sağ ve sol el teknikleri uygulamalı olarak gösterilir.

5.3. Notaların (natürel ve arızalı seslerin) enstrüman üzerindeki yerleri gösterilip uygulama yapılır.

5.4. Enstrüman akort sistemi ile ilgili bilgi aktarılır, uygulama yapılır.

5.5. Doğru, temiz ve dengeli ses çıkartma yetisi kazandırılır.

5.6. Sağ ve sol el için ayrı ayrı egzersiz çalışmaları yapılır.

- 5.6. Sağ ve sol elin koordineli çalışması ile ilgili etüt çalışmaları yapılır.
- 5.7. Mızraplı enstrümanlarda tel hakimiyeti sağlanması için mızrap egzersizleri yapılır.
- 5.8. Yaylı enstrümanlarda tel hakimiyeti sağlanması için yay çekme egzersizleri yapılır.
- 5.9. Nefesli enstrümanlar için nefes egzersizleri yapılır.
- 5.10. Vurmalı sazlar için el koordinasyon egzersizleri yapılır.
- 5.11. Seçilen uygun eserlerin bütün halinde eksiksiz icrası yapılır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

1. Değerlendirme, Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği esaslarına göre;
  - Kursiyerin kendi kendine yaptığı tüm öğrenim faaliyetleri,
  - Kursiyerin performansına dayalı olarak gerçekleştirilecek sınavlar,
  - Kursiyere kurs sonunda yapılan UYGULAMALI sınavlar,100 puan üzerinden yapılır.
2. Değerlendirme; yazılı, sözlü, uygulamalı sınavlar veya varsa ödev ya da projelere göre yapılır. Birden fazla sınav şekli ile sınavı yapılan dersin puanı veya notu, bu sınavların aritmetik ortalaması ile belirlenir. Bu puan veya not, kursun başarı puanı ya da notu olarak değerlendirilir.
3. Kursiyerlerin eğitim süreci içerisinde oluşabilecek sağlık sorunları veya bedensel engelleri nedeniyle bazı derslerdeki sınavları, durumlarına uygun olan sınav yöntemiyle yapılır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

Programın uygulama sürecinde;

1. Ders kitabı olarak Millî Eğitim Bakanlığı'nın yayınlamış olduğu yazılı materyaller kullanılır.
2. Kaynak ders kitapları, bireysel öğrenme materyalleri, kaynak ders kitaplarının bulunmaması durumunda ise öğretmen/öğretici tarafından hazırlanan basılı ya da elektronik ortamda hazırlanmış ders notlarından yararlanır.
3. Programın uygulanabilmesi için uygun ve yeterli bir ortam, Müzik ve Gösteri Sanatları alanı standart donanımları ve programın gerektirdiği diğer donanımlar sağlanacaktır.

4. Yararlanılacak kaynak-araç-gereçler; enstruman, TV, DVD, VCD, projeksiyon cihazı, bilgisayar, internet, kitap, defter, kalem.

BELGELENDİRME

Kursu başarı ile tamamlayanlara, katılım belgesi verilir.